

Obsah

Předmluva	5
1. Základy práce s kresebnými projektivními metodami	7
Úvodní úvahy	7
Hlavní výhody kresebných testů	7
Podmínky práce s kresebnými metodami	8
Použití kresby postavy v psychodiagnostice	8
Projekce do kresby postavy	9
Stručná historie využití kresby postavy v psychodiagnostice	9
Jak funguje kresebný projektivní test	10
Problémy při práci s kresebnými testy	11
Princip projekce – jak fungují projektivní metody	16
Potíže související s projektivními mechanismy	16
Kresba, výraz a osobnost (úvahy o kresbě)	18
Vliv vnějších „mimoprojektivních“ faktorů na podobu kresby	18
Rozdíly mezi kresbou stromu a kresbou postavy	19
2. Administrace a způsoby interpretování kresby postavy	21
Administrace kresby postavy (FDT)	21
Interpretace	23
Doporučený postup při interpretaci (pořadí kroků)	24
Zohlednění vnějších okolností testové situace	24
Charakteristické projevy a ozvláštnění – na co zaměřit pozornost	26
Formální analýza celkového pojetí kresby a zvláštností provedení	30
Uniky a obrany	30
Unik do výtvarné stylizace	30
Práce s detaily	32
Vedení čáry	35
Začernování, stínování, šrafování (vybarvování tužkou)	37
Pravidelnost, opakování, stereotypie	39
Příklady nejčastějších způsobů stylizovaného nebo jinak zvláštního pojetí kresby	40
Hledání významu u stylizované, „vymělkované“ kresby	40
Infantilní kresby a nezralý typ kresby u dospělých	40
Odbyté, prázdné, maximálně zjednodušené kresby	43
Primitivní kresby	46
Přezdobené, vymělkované kresby	46
Karikatury	48
Stylizované pojetí – kresba nereálných postav	48
Celkové bizarní způsoby provedení	51
Jiné způsoby zvláštního pojetí se závažnými významy	51
3. Práce s kresbou z výkonnostního hlediska	55
Hodnocení kvality kresby – celková úroveň provedení	55
Neadekvátní pojetí kvality kresby	56
Základní znaky dobře zvládnuté kresby	56
Příklady známek špatné kvality provedení kresby	57
Interpretace kreseb podle úrovně provedení	58
Špatně zvládnutá kresba jako varovný signál	59
Zásadní „technické“ potíže s kreslením (nedostatečná formální kvalita provedení)	60
Varovné způsoby provedení (neadekvátní obsahy)	63
4. Formální a obsahová analýza nejdůležitějších znaků na kresbě postavy	69
Velikost kresby	69
Umístění na ploše	71
Úhel pohledu	71
Obličej a výraz obličeje	72
Postoj, držení těla	75
Zdůraznění pohybu nebo pasivity	75
Věk zobrazené postavy	77
Nedostatečně oblečená postava – nahota	79

Symetrie a řád	83
Důraz na středovou linii	84
Symbolické výklady nejdůležitějších detailů	84
Vzájemné vztahy mezi pohlavími – interpretace rozdílů v provedení obou postav	85
Rozlišení vlastní postavy a protipostavy	85
Pořadí vzniku kreseb	86
Rozlišení pohlaví	87
Vzájemné porovnání obou postav	93
5. Četnost výskytu nejvýznamnějších znaků – orientační normy	97
Četnost výskytu nejvýznamnějších znaků (četnost běžného – „normálního“ způsobu zobrazení postav)	97
Celkové pojetí kresby a stylizace – podrobnosti a četnost výskytu	98
Odchytky od průměrného způsobu provedení nejvýznamnějších znaků – podrobnosti a četnost výskytu	99
Rozdíly a vzájemné vztahy mezi postavami – podrobnosti a četnost výskytu	101
6. Symbolická interpretace	103
Možnosti podrobné symbolické interpretace jednotlivých detailů	103
Hlava	103
Oblíčeje	104
Oči	105
Nos	105
Uši	106
Ústa	106
Zuby	107
Brada	107
Vlasy	107
Vousy	108
Ochlupení	108
Krk	108
Celé tělo, trup	109
Ramena	109
Ženská prsa	109
Oblast pasu	110
Paže a ruce	110
Ruce (celé dlaně)	111
Prsty	111
Nohy	111
Chodidla	111
Oblečení	112
Jiné doplňky	113
Znázornění okolí	114
Nesmyslné nebo různé málo přiléhavé doplňky	114
7. Kresba postavy u dětí	115
Vývojová stadia dětské kresby	115
Projektivní interpretace dětské kresby postavy	116
Kresba postavy jako vývojový test	118
Využití poznatků z projektivní Kresby postavy při interpretaci Kresby rodiny	118
Kresba začarované rodiny	120
8. Dodatky	123
Projevy sníženého intelektu u kresby postavy	123
Projevy organického postižení v kresbě postavy	125
Histrionické kresby postavy	125
Znaky agresivity v kresbě postavy	126
Seznam reprodukováných kreseb a stručný popis jejich významných znaků	131
Poznámky k reprodukováným kresbám	132
Literatura	133